

Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Студентський науковий вісник

Випуск' 42, 2017

ЗМІСТ

<i>Волос О., Квасна О., Жуковський М. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ 3D-ДРУКУ</i>	103
<i>Горак І. , Козбур М. СКЛАДОВІ ТА КОНТЕНТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ «ІНФОРМАТИКА, 7 КЛАС»</i>	105
<i>Семчишин О. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІА У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ</i>	109
<i>Абрамик М. ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	111
<i>Попів Ю. ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ СІТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ В ПРАКТИЦІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	113
<i>Бутрин М. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ТА КОЛЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ШКОЛІ</i>	115
<i>Шимків Н. РОЗРОБКА ВЕБ-САЙТУ</i>	117
<i>Куліковський І. СПОСОБИ ЗАХИСТУ БЕЗПЕКИ ПРИВАТНИХ ДАНИХ У ВІРТУАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩАХ ТА МЕТОДИ ЇХ ЗАХИСТУ</i>	118
<i>Цимбаляк М. КАТЕГОРІЯ ГЕНДЕРУ У МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ</i> 121	
<i>Дмитерко А. ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ВІДОБРАЖЕННЯ ТАКСОНОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ КЛАСУ ПТАХІ AVES У БІБЛІ</i>	123
<i>Мартиновський А. РОЗРОБКА САЙТУ КОЗІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ІМ. В. ГЕРЕТИ</i>	125

Горак І. , Козбур М.

Наукові керівники – доц. Генсерук Г. Р. , доц. Мартинюк С. В.

СКЛАДОВІ ТА КОНТЕНТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ «ІНФОРМАТИКА, 7 КЛАС»

Постановка проблеми. Сьогоднішній стан розвитку системи середньої освіти вимагає використання останніх досягнень в галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Сучасні технології дозволяють не лише підвищити ефективність традиційних форм навчання але й спрямовані на активізацію самостійної роботи учнів з вивчення предмета, об'єктивності процесу контролю та оцінки знань учнів.

Основним завданням школи є різnobічний розвиток індивідуальності дитини, виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, бажання та уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання. Тому завдання педагога – показати можливості використання мережі Інтернет не лише для спілкування в соціальних мережах, перегляду відео, прослуховування музики і пошуку необхідних рефератів, а й використання цієї мережі для розв'язання навчальних завдань, полегшення процесу навчання і засвоєння знань.

Одним із засобів вирішення цієї проблеми може стати електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) з певного предмету, який реалізує більшість вимог до організації процесу навчання.

Аналіз попередніх досліджень. Можливості розробки й упровадження електронних навчально-методичних предметних комплексів відображали С. М. Гончаров, Р. С. Гуревич, І. Г. Захарова, Н. В. Житник та інші.

Сьогодні дослідники приділяють велику увагу упровадженню ефективних інформаційних технологій навчання, створенню нової системи інформаційного забезпечення освіти, розробленню автоматизованих навчальних систем. Так, сучасні освітні технології й інформатизацію навчального процесу у своїх дослідженнях описували М. І. Жалдак, І. А. Зязюн, В. І. Клочко, В. Г. Кремінь, Н. В. Морзе, Г. К. Селевко, Н. В. Кононець, Ю. С. Рамський. На думку Р. Гуревич, Л. Жиліної, Т. Чепрасової, для якісного здійснення та забезпечення навчального процесу необхідні електронні навчально-методичні комплекси, які пропонується розміщувати на серверах навчальних закладів. Такі комплекси повинні відзначатися простотою авторизації, гнучкістю, доступністю, варіативністю та доцільністю.

Мета статті полягає в обґрунтованні структури та основних компонентів електронного навчально-методичного комплексу з інформатики «Інформатика, 7 клас».

Електронний навчально-методичний комплекс – це система матеріалів, яка відображає модель навчального процесу і призначається для практичного використання вчителями та учнями. Він регламентує усі види навчальної діяльності учнів і значно полегшує роботу вчителя за рахунок активного використання методичного забезпечення.

Метою створення таких комплексів є забезпечення всім учням відкритого доступу до освітньо-інформаційних ресурсів на основі використання сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій.

Створення ЕНМК – це трудомісткий процес, результативність якого значною мірою залежить від рівня інформаційної підготовки вчителя, доступу до комп’ютерної мережі, рівня інформаційної культури.

Одним з основних етапів створення електронного навчально-методичного комплексу є розробка його структури, яка повинна відображати єдність усіх компонентів і повністю забезпечувати всі форми роботи і контролю при вивченні дисципліни.

Аналіз методичної літератури з питань створення ЕНМК, показав, що єдиної концепції представлення структури ЕНМК не існує. Нами виділено такі головні розділи:

- головна сторінка;
- навчальна програма;
- методичні рекомендації;
- календарне планування;
- підручники;
- конспекти уроків;
- інтерактивні вправи;
- тести;
- медіатека;
- глосарій;
- додаткові матеріали.

ЕНМК має зручну систему навігації. Користувач має можливість вивчати підручник і відразу переходити до тих матеріалів, які йому цікаві або задані за планом курсу. Усі сторінки сайту взаємозалежні. З розділу теоретичного матеріалу будь-якої запропонованої теми користувач зможе перейти до відповідного контролю знань.

Впровадження в структуру ЕНМК елементів мультимедіа дозволяє здійснити одночасну передачу різних видів інформації. Зазвичай це означає поєднання тексту, звуку, графіки, анімації і відео. Засоби наочної демонстрації дозволяють поліпшити сприйняття нового матеріалу, включити в процес запам'ятовування не лише слухові, але й зорові центри [4,12].

Навігація по комплексу здійснюється за допомогою зручного інтерфейсу користувача. З головного вікна учень може здійснити перехід до будь-якого розділу ЕНМК.

Розглянемо коротко кожен з розділів ЕНМК.

Вкладка «Головна» (рис. 1). Головна сторінка — це візитна картка будь-якого інтернет-ресурсу, адже побачивши її, користувач вирішує — залишитися на даному сайті чи ні. Важливо не забувати, що сервіс створюється, в першу чергу для дітей, тому потрібно використати анімаційні ефекти.

Рис. 1. Головне вікно ЕНМК з інформатики

Навчальна програма. Цей розділ містить навчальну програму з курсу інформатики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, розроблену і затверджену Міністерством освіти і науки України (рис. 2).

Рис. 2. Навчальна програма

У розділі «Підручник» наведено теоретичні матеріали. Такі сторінки мають фреймову структуру і для зручності користування розбиті на розділи, відповідно до навчального змісту матеріалу. Використання у структурі ЕНМК електронного підручника дозволить учням опрацьовувати теоретичний матеріал у зручний для них час.

Для зручного перегляду усіх документів використаний формат PDF. Цей формат було розроблено з метою оптимального способу зберігання і відображення електронного варіанту поліграфічної продукції і текстових документів. Формат не накладає ніяких обмежень на зовнішній вигляд документа. Документ у форматі pdf може містити текст, векторну і растрову графіку, шрифти, графіку, мультимедійні елементи, об'єднані довільно, що гарантує правильне відображення незалежно від операційної системи, програмного забезпечення і призначених для користувача налаштувань конкретного комп'ютера. Саме ця властивість — зберігати початковий вигляд і стала ключовою при виборі форми відображення документів у ЕНМК.

В розділі «Медіатека» розміщено презентації до багатьох уроків, а також цікава інформація для допитливих (рис. 3). Презентації розміщені за допомогою SlideShare — сервісу для публікації презентацій.

Медіатека

Поширені помилки під час роботи за комп'ютером

Рис. 3. Медіатека ЕНМК

Розділ «Глосарій» містить перелік термінів по кожній темі, які розміщено в алфавітному порядку (рис. 4).

Глосарій

Адреса електронної поштової скриньки – запис, що складається з імені користувача, під яким його зареєстровано на сервері електронної пошти, та імені сервера, розділених символом @.

Адреса клітинки електронної таблиці складається з номерів стовпця та рядка, на перетині яких вона розміщена.

Адресна книга – засіб, призначений для зберігання контактних даних для електронного листування.

Аргумент функції – число, вираз, посилання на клітинку або діапазон клітинок, інша функція.

Архів електронної книги – об'єкт електронної книги, на якому розміщається електронна таблиця, діаграма тощо.

Висловлювання – речення, яке містить твердження про певний об'єкт або про зв'язки між об'єктами. Може бути істинним або хибним. Висловлювання вважається істинним, якщо воно відповідає реальній ситуації; і хибним, якщо – не відповідає.

Діаграма – це графічне зображення, у якому співвідношення між числовими даними відображається з використанням геометричних фігур.

Діапазон клітинок електронної таблиці – ділянка сукупності клітинок аркуша електронної таблиці.

Дослідження – подіска діяльність, спрямована на вивчення властивостей об'єктів навколошнього світу та їх взаємовідносин з іншими об'єктами.

Електронна пошта – обліковий запис користувача поштової служби, сукупність даних для розпізнавання користувача під час звертання до ресурсів поштового сервера.

Електронна книга – документ табличного процесора, який є сукупністю кількох електронних таблиць, розміщених на окремих аркушах.

Рис. 4. Глосарій ЕНМК

При переході на розділ «Конспекти уроків» відкривається розгалужене меню, з переліком розділів навчального плану курсу інформатики для 7 класу, кожен з яких містить перелік відповідних конспектив (рис. 5).

Розділ 1 Електронне листування

Урок 2

ТЕМА УРОКУ: Надсилання, отримання, перенаправлення поштою.

МЕТА УРОКУ: Сформувати в учнів навички роботи з електронною поштою, створники, надсилання та перенаправлення електронних листів.

Розмежування: розвинуті в училищі та творческих, науковий світогляд на основі засвоєння про глобальну мережу Internet;

Вихованчо-спритнізмінсько в училище інформаційної культури, використовувати старанність

ОБЛАДНАННЯ: комп'ютери кабінету з високодома в мережу Internet, мультимедійний проектор, програмне забезпечення

ТИП УРОКУ: урок засвоєння нового матеріалу.

ПЛАН УРОКУ:

1. Організація класу до уроку
Перевірка навчальних та готовності до уроку. Створення позитивного настрою для проведення уроку.
2. Поведінка даччанського завдання:
  - Що таке електронна пошта?
  - Що таке електронний лист?
  - З чого складається адреса електронної пошти?
  - Наведіть приклади адрес електронної пошти.

Рис. 5. Розділ «Конспекти уроків»

Для закріплення набутих знань, розроблено розділ «Тести» для більшості уроків (рис. 6). Таким чином, користувач за допомогою засобів пропонованого ЕНМК, може не тільки ознайомитись з

теоретичним матеріалом, але і пройти відповідне тестування.

Моделювання

Етапи побудови інформаційних моделей

4 points

Встанові поєднаність побудови інформаційної моделі

Вибрати форму та засіб подання моделі

Установити взаємозв'язки

Визначити предметну область

Визначити мету створення моделі

Виділити сутні властивості

Зобразити модель

Next

Рис. 6. Розділ «Тести»

Розроблені інтерактивні вправи дозволяють виконувати практичні завдання на уроці, перевірити рівень засвоєння нових знань на уроці

Висновок. Сучасні інформаційні технології відіграють величезну роль в організації навчання з використанням сервісів Інтернет. Особливу увагу слід приділяти організації підвищення рівня викладацької майстерності з використанням передових освітніх методик та функціонуванню інноваційного предметного комплексу.

Впровадження ЕНМК активізує розвиток у учнів внутрішніх мотивів і умінь здобувати й оновлювати знання, збагачувати досвід інноваційними технологіями, використовувати комп’ютерну техніку для пошуку й використання інформації, оволодіння навичками самостійної роботи в процесі вивчення дисципліни.

Застосування електронних навчально-методичних комплексів у процесі вивчення інформатики дозволить підвищити якість навчання, розвинути творчі здібності учнів, а також навчити їх самостійно мислити і працювати з навчальним матеріалом, що сприяє їх подальшому вдосконаленню протягом усього життя. Створення ЕНМК з відповідною структурою забезпечить реалізацію якісного програмного продукту, який стане незамінним помічником як для вчителя так і учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова С. Г. Сучасна навчальна книга: створення навч. літ. нового покоління / С. Г. Антонова, Л. Г. Тюріна. — М. : Сервіс, 2001. — 287 с.
2. Берденікова Н. Г. Організаційне та методичне забезпечення навчального процесу у ВНЗ : [навч.-метод. посіб.] / Н. Г. Берденікова, В. І. Меденцев, М. І. Панов. — СПб. : Д.А.Р.К., 2006. — 208 с.
3. Дистанційне навчання: теорія та практика : колективна монографія / [В. І. Гриценко, С. П. Кудрявцева, В. В. Колос, О. В. Вереніч]. — К. : Наукова думка, 2004. — 376 с.
4. Жарий С. В. Нові інформаційні технології в навчальному процесі вищого навчального закладу [Електронний ресурс] / С. В. Жарий // Зб. матеріалів наук.-практ. конф. «Інформаційне середовище ВНЗ ХХІ століття». — Режим доступу: http://www.ict.edu.ru/vconf/index.php?a=vconf&c=getForm&r%20=%20thesisDesc%20&%20d%20=%20light%20&%20id_sec%20=%2020285%20&%20id_thesis%20=%2010455 — Назва з екрану.
5. Мартинюк С., Генсерук Г., Горак І., Козбур М. Розробка електронного навчально-методичного комплексу з інформатики для 7 класу // Студентський науковий вісник. — Випуск № 39. — 2016. — С. 131-134
6. Тангиров Х. Э. Об использовании электронных средств обучения в процессе организации учебной деятельности школьников [Текст] / Х. Э. Тангиров, Т. Т. Абдусаломов // Молодой учёный. — 2014. — №2. — С. 860–864.
7. Толковый словарь терминов понятийного аппарата информатизации образования / составители И. В. Роберт, Т. А. Лавина. — М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2012. — 69 с. : ил. — (Информатизация образования).
8. Національна доктрина розвитку освіти. Розділ IX «Інформаційні технології в освіті».